

Renten. Jeg maa oprigtigt komplimentere den højtærede Handelsminister, fordi han resolut har bortkastet alle Bestemmelser om Fiksering af Renten; det vil altid vise sig at være af det onde overfor en saa international Vare som Penge. Jeg haaber, det vil lykkes ham at vise den fornødne Modstand paa alle Sagens Stadier. Men min Hovedbetragtning er altsaa den, at de Erfaringer, vi i Øjeblikket sammen med den øvrige Verden gør paa dette Omraade, er af en saa dybt indgribende Natur, at der vil være Anledning til at tage hele Spørgsmaalet op til fornyet Behandling, og at vi derfor ikke skal være saa helt kede af, at Loven ikke allerede er gyldig. Det er maaske netop af det gode, at vi nu igen kan faa Lejlighed til at tage Sagen op til en saadan grundig ny og gennemgribende Behandling.

Under denne Behandling mener jeg, at vi ogsaa maa tage Hensyn til Nationalbankens fremtidige Stilling. Der er blevet spurgt om, hvorvidt det var rigtigt, at Regeringen vilde fremsætte et Lovforslag om en Forandring af Bankens Oktroj. Jeg vilde finde Tidspunktet lidet egnet til at gøre en definitiv Forandring heri. Det er under de nuværende Love fuldkommen muligt at skaffe Nationalbanken den Elasticitet, som de forhaandenværende specielle Forhold gør ønskelig. Jeg mener, at for selve den seddeludstedende Banks Vedkommende gælder det endogsaa i højere Grad end for Bankvæsenet i det hele taget, at vi sikkert ingenlunde er til Endé med de vigtige og revolutionerende Erfaringer, der lader sig gøre paa dette Omraade, og at Øjeblikket derfor turde være lidet egnet til at drage denne Sag frem; men hvis Regeringen af Grunde, som jeg ikke kender, skulde anse det for nødvendigt og opportunt alligevel at tage dette Spørgsmaal op, vilde det være det naturligste at behandle disse to Sager under eet. Det har vist sig paa højst paafaldende Maade under Krigen, i hvor høj Grad et Lands almindelige Bankvæsen hænger sammen med Ordningen af Landets seddeludstedende Bank. Det har vist sig, i hvor høj Grad det har været et Fortrin for England at have en Bankordning, saa at Bank of England kunde støtte sig til Privatbankerne i afgørende Grad, da Krisen kom, medens denne traf det tyske Bankvæsen ret uforberedt, og det skyldes kun Rigsbankspræsidenten von Havensteins glimrende Forudseenhed, at det hele dér er gaaet saa godt, som det er gaaet. I Tyskland har Rigsbanken i størst muligt Omfang — snarere vist i for stort et Omfang — maattet hjælpe

Privatbankerne. Bank of England viste sig jo i Stand til at støtte London-Bankernes vældige Acceptkredit — det var det, det kneb med, paa Grund af de store Rembourser, der aabnes af Londons mange vigtige Pengeinstitutter, som havde accepteret Vekselforpligtelser til Millioner af Pund Sterling, hvad der just var det, der skabte de øjeblikkelige Vanskeligheder, og disse løstes da derved, at Bank of England paatog sig Diskonteringen af disse Veksler oven i Købet uden Regres til dem, der lod Vekslerne diskontere. Men hvad man ikke altid har været opmærksom paa, er dette, at naar Bank of England har været i Stand til at opfylde dette Hverv og har kunnet løse denne Opgave, er det netop sket derigennem, at de øvrige Banker i største Omfang har overladt flydende Midler til Bankens Raadighed. Saaledes har Forholdet, set i store, løse Træk, været omvendt for Englands og for Tysklands Vedkommende. I Tyskland har den seddeludstedende Bank maattet hjælpe de private Banker ud over Vanskelighederne, medens det i England, hvor man har haft et ganske anderledes likvidt Bankvæsen, har kunnet lade sig gøre for Landets seddeludstedende Bank at løse den store, nye Opgave, som blev den betroet, med de private Bankers Midler. Tyskland har maattet se en faktisk Suspension af Bankloven, medens derimod England, som sagt, er saaledes stillet, at dets Pundnoter i alle Henseender er fuldkommen lige med Guld.

Der skal imidlertid ganske sikkert endnu gøres — og vil sikkert endnu blive gjort — adskilligt flere Erfaringer paa disse vigtige Omraader, Erfaringer, der altsaa vil give nyttige Fingerpeg for os, naar vi skal til at ordne vort Bankvæsen som Helhed, derunder altsaa ogsaa Forholdet mellem vor Seddelbank paa den ene Side og vore større private Banker paa den anden. Under disse Omstændigheder mener jeg, som sagt, at vi bør tage Sagen op til en ny, gennemgribende Behandling, og saafremt Forslag om Forandring i Nationalbankens Oktroj kommer for, vilde det være naturligt og bedst, om disse Sager behandlede under eet.

Birch: Medens jeg i Foraaret med stor Interesse deltog i Forhandlingen om de foreliggende Lovforslag, havde det været min Hensigt ikke at tage Ordet i Dag, idet det forekom mig, at Parterne saa at sige fik talt ud i Foraaret. Imidlertid kaldte den ærede Ordfører for mit Parti (Jørgen Jensen) mig frem med nogle Udtalelser, der direkte polemiserede imod, hvad jeg havde